

Luonnos hallituksen esitykseksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta.

Tausta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että rikos- ja riita-asioiden sovittelupalvelujen järjestäminen siirretään sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta oikeusministeriön hallinnonalalle. Rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annettua lakia muutettaisiin siten, että Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sijaan sovittelupalvelujen järjestämisestä vastaisi Oikeuspalveluvirasto. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan rikos- ja riita-asioiden sovittelutoiminta siirretään sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta oikeusministeriön hallinnonalalle.

Lisäksi Oikeuspalveluvirastosta annettua lakia muutettaisiin Oikeuspalveluvirastolle osoitettujen tuottavuussäästöjen toteuttamiseksi. Lakia muutettaisiin muun muassa siten, että talous- ja velkaneuvontatehtävät siirrettäisiin oikeusaputoimistoista erillisiin talous- ja velkaneuvontatoimistoihin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/26572/2023.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.om(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö, Meritullinkatu 10, Helsinki

PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26572/2023. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM147:00/2023). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 5.12.2025.

Valmistelijat

Maaria Rubanin, hallitusneuvos maaria.rubanin (at)gov.fi, puh. +358(0)2951 50 140

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM147:00/2023> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM147:00/2023> - Statsrådets projektportal

Liitteet:

[Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

[Propositionens huvudsakliga innehåll, konsekvenser för Ålands rättshjälps- och intressebevakningsbyrå och lagförslag.pdf](#) - Propositionens huvudsakliga innehåll, konsekvenser för Ålands rättshjälps- och intressebevakningsbyrå och lagförslag

Jakelu:

Ammattiliitto Pro ry
Aseman lapset ry
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan sovittelutoimisto
Harjulan settlementti
Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia
Helsingin sovittelutoiminta
Hämeen sovittelutoimisto
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
Julkiset Oikeusavustajat ry
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Jyväskylän kaupunki
Kalliolan settlementti
Kemin kaupunki
Keski-Suomen sovittelutoimisto
Krimo/Helsingin yliopisto
Kuntaliitto
Kuopion kaupunki
Kymi-Saimaan sovittelutoimisto
Lapin sovittelutoimisto
Länsi-Uudenmaan sovittelutoimisto
MLL Järvisuomen piiri
Oikeuspalveluvirasto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan sovittelutoimisto
Pohjanmaan sovittelutoimisto
Pohjois-Karjalan sovittelutoimisto
Pohjois-Savon sovittelutoimisto
Pohjois-Suomen sovittelutoimisto
Poliisihallitus
Päijät-Hämeen käräjäoikeus
RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö
Rikosseuraamuslaitos/Keskushallintoyksikkö
Rikosuhripäivystys
Rovalan settlementti
Rovaniemen, Ranuan ja Posion sovittelutoimisto
Satakunnan hyvinvointialue
Satakunnan sovittelutoimisto
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sovittelu ry
Statens ämbetsverk på Åland
Suomen Asianajajat
Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL
Suomen Sovittelufoorumi
Syyttäjälaitos
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Tuomioistuinvirasto

Ulosottolaitos
Vaasan kaupunki
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Valvira
Vantaan kaupunki
Vantaan sovittelutoimisto
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen sovittelutoimisto
Vuolle settlementti
Ålands Fredsinstitut
Ålands landskapsregering
Ålands medlingsbyrå

Kysymykset

1. Yleiset kommentit

Lausuntonne yleisesti esityksestä

Lausuntonne vaikutusten arvioinnista

2. Ehdotukset palvelujen järjestämisvelvollisuudesta ja valvonnasta (Sovittelulaki 7 ja 7a §)

Kommenttinne ehdotuksesta

3. Ehdotukset neuvottelukuntaa koskeviksi muutoksiksi (Sovittelulaki 6 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

4. Ehdotukset tietojensaantioikeudesta (Sovittelulaki 15, 16 ja 25 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

5. Ehdotukset julkisuuslain soveltamisesta (Sovittelulaki 20 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

6. Ehdotukset siirtymäsäännöksiksi (Sovittelulaki)

Kommenttinne ehdotuksesta

7. Ehdotus talous- ja velkaneuvonnan erottamiseksi oikeusaputoimistoista (Laki Oikeuspalveluvirastosta 1, 2, 4 ja 9 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

8. Ehdotus esteellisyysäännöksistä (13 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

9. Ehdotus asiakkaan ohjaamiseksi toiseen toimistoon mm. esteellisyystilanteissa (14 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

10. Ehdotus Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimiston johtajaa koskeviksi säännöksiksi (4, 9 ja 15 §)

Kommenttinne ehdotuksesta

11. Muut huomiot

-

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Rubanin Maaria
Oikeusministeriö